

32001L0110

12.1.2002

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 10/47

**NÕUKOGU DIREKTIIV 2001/110/EÜ,
20. detsember 2001,
mee kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Teatavaid toiduga seotud vertikaaldirektiive tuleks lihtsustada, et vastavalt Euroopa Nõukogu 11. ja 12. detsembril 1992. aastal Edinburghis tehtud ning 10. ja 11. detsembril 1993. aastal Brüsselis kinnitatud järeldustele arvesse võtta ainult neid olulisi nõudeid, millele nimetatud direktiividega hõlmatud tooted peavad vastama, et oleks võimalik nende vaba liikumine siseturul.
- (2) Nõukogu 22. juuli 1974. aasta direktiivi 74/409/EMÜ (mett käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁴⁾ vastuvõtmist õigustas asjaolu, et erinevused mee määratlusi, erinevaid meeliike ja mee omadustele sätestatud tingimusi käsitlevates siseriiklikes õigusaktides võisid tekitada ebaausat konkurentsi ja eksitada tarbijaid ning avaldada sellega otsest mõju ühisturu kujunemisele ja toimimisele.
- (3) Sellest tulenevalt on direktiivis 74/409/EMÜ ja selle hilisemates muudatustes määratletud mõisted, täpsustatud mee eri liigid, mida võib asjakohaste nimetuste all turustada, sätestatud mee koostise ühiseeskirjad ning kindlaks määratud peamine etikettidele märgitav teave, et tagada nende toodete vaba ringluse ühenduses.
- (4) Selguse huvides tuleks direktiiv 74/409/EMÜ uuesti sõnastada, et muuta mee tootmis- ja turustamistingimuste eeskirjad kättesaadavamaks ning viia see kooskõlla toiduainete käsitlevate ühenduse üldiste õigusaktidega, eelkõige nendega, milles käsitletakse märgistamist, saasteaineid ja analüüsimeetodeid.

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/13/EÜ ⁽⁵⁾ sätestatud toiduainete märgistamise üldeeskirju tuleks kohaldada teatavatel tingimustel. Võttes arvesse mee kvaliteedi ja päritolu tihedat seost, peab kogu asjaomane teave olema kättesaadav selleks, et tarbijat ei viidaks toote kvaliteedi osas segadusse. Tarbija eriline huvi mee geograafilise päritolu ja selles küsimuses täieliku läbipaistvuse saavutamise vastu on tinginud selle, et etiketile tuleks märkida mee päritoluriik.

- (6) Mee koostisest ei tohi eemaldada õietolmu ega muid üksikuid koostisosi, välja arvatud juhul, kui see on mee koostisele võõraste orgaaniliste või anorgaaniliste ainete eemaldamisel vältimatu; selle protsessi võib viia läbi filtreerimise teel. Kui filtreerimise tulemusel eemaldatakse märkimisväärt kogus õietolmu, tuleb tarbijat sellest nõuetekohaselt teavitada vastava märkega etiketil.

- (7) Filtreeritud mett ei tohi lisada meele, mille nimetuses on märged õite ja taimede kohta, kust mesi on pärit, ning märged mee piirkondliku, territoriaalse või topograafilise päritolu või eriliste kvaliteedinõuete kohta. Turu läbipaistvuse suurendamiseks peab filtreeritud mee ja tööstusmee märgistamine olema kohustuslik iga tehingu puhul pakkimata kaupade turul.

- (8) Nagu komisjon oma 24. juuni 1994. aasta teatises Euroopa mesinduse kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule on rõhutanud, võib komisjon vastu võtta analüüsimeetodid, et tagada koostise omaduste ja täiendavate erimärgete järgimine ühenduses turustatud mee puhul.

- (9) Soovitav on arvesse võtta tööd mee uue *Codex*-standardiga, mida kohandatakse vajaduse korral ühenduse erinõuetega.

- (10) Asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaselt ei ole liikmesriikide tasandil piisaval määral võimalik saavutada käesoleva direktiivi eesmärki kehtestada asjaomaste toodete kohta ühised määratlused ja eeskirjad ning viia sätted kooskõlla ühenduse üldiste õigusaktidega ning seega on nimetatud eesmärk käesoleva direktiivi laadi tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil. Käesolev direktiiv ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuse eesmärgi saavutamiseks.

⁽¹⁾ EÜT C 231, 9.8.1996, lk 10.

⁽²⁾ EÜT C 279, 1.10.1999, lk 91.

⁽³⁾ EÜT C 56, 24.2.1997, lk 20.

⁽⁴⁾ EÜT C 221, 12.8.1974, lk 10. Direktiivi on viimati muudetud 1985. aasta Hispaania ja Portugali ühinemisaktiga.

⁽⁵⁾ EÜT C 109, 6.5.2000, lk 29.

- (11) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾
- (12) Vaba liikumise uute tõkete vältimiseks peaksid liikmesriigid kõnealuste toodete puhul hoiduma käesoleva direktiiviga sätestamata siseriiklike sätete vastuvõtmisest,

Kui mesi on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, võib selle märke asendada ühega järgmistest märgetest:

- “Euroopa Ühendusest pärit mee segu”,
- “väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit mee segu”,
- “Euroopa Ühendusest ja väljastpoolt Euroopa Ühendust pärit mee segu”;

- b) direktiivi 2000/13/EÜ, eelkõige selle artiklite 13, 14, 16 ja 17 kohaldamiseks käsitatakse vastavalt lõigule a märgitavaid üksikasju nimetatud direktiivi artikli 3 kohaste märgetena.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevat määrust kohaldatakse I lisa loetletud toodete suhtes. Need tooted peavad vastama II lisa sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Direktiivi 2000/13/EÜ kohaldatakse I lisa määratletud toodete suhtes järgmistel tingimustel.

1. Nimetust “mesi” kohaldatakse ainult I lisa punktis 1 määratletud toote suhtes ja seda kasutatakse kaubanduses selle toote tähistamiseks.
2. I lisa punktides 2 ja 3 loetletud tootenimetusi kohaldatakse ainult seal määratletud toodete suhtes ja neid tuleb kasutada kaubanduses asjaomaste toodete nimetamiseks. Need nimetused võib asendada lihtsalt tootenimetusega “mesi”, välja arvatud filtreeritud mee, kärjemee, kärjetükkidega mee ja tööstusmee puhul.

Siiski:

- a) peavad tööstusmee puhul olema sõnad “ainult kuumtööt-luseks” etiketil toote nimetuse vahetus läheduses;
- b) võib toote nimetusele, välja arvatud filtreeritud mee ja tööstusmee puhul, lisada teavet, mis osutab:
 - õitele või taimedele, millelt mesi on saadud, kui toode on täielikult või peamiselt pärit märgitud allikast ning kui sellel on allikale vastavad organoleptilised, füüsikalised ja keemilised ning mikroskoopilised omadused,
 - piirkondlikule, territoriaalsele või topograafilisele päritolule juhul, kui toode on täielikult pärit märgitud allikast,
 - konkreetsetele kvaliteedinõuetele.
3. Kui tööstusmett on kasutatud liittoiduaine koostisosana, võib liittoiduaine tootenimetuses kasutada mõiste “tööstusmesi” asemel mõistet “mesi”; koostisosade loetelus kasutatakse siiski I lisa punktis 3 osutatud mõistet.
4. a) Etiketil märgitakse päritoluriik või -riigid, kus mesi on korjatud.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Artikkel 3

Filtreeritud mee ja tööstusmee puhul märgitakse mahtlastkonteineritele, pakenditele ja vastavatele kauplemisdokumentidele I lisa punkti 2 alapunkti b punktis viii ja punktis 3 osutatud toote täielik nimetus.

Artikkel 4

Komisjon võib võtta meetmed, mis võimaldavad kontrollida mee vastavust käesoleva direktiivi sätetele. Meetmed võetakse artikli 7 lõikes 2 sätestatud korras. Kuni selliste meetodite vastuvõtmiseni kasutavad liikmesriigid käesoleva direktiivi sätete järgimise kontrollimiseks võimaluse korral rahvusvaheliselt tunnustatud kinnitatud meetodeid, näiteks *Codex Alimentarius*’es heakskiidetud meetodeid.

Artikkel 5

I lisa määratletud toodete puhul ei võta liikmesriigid vastu käesoleva direktiiviga sätestamata siseriiklike norme.

Artikkel 6

Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed, mis on seotud allpool osutatud küsimustega, võetakse vastu artikli 7 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt:

- käesoleva direktiivi vastavusse viimine toiduainete suhtes kohaldatavate ühenduse üldiste õigusaktidega,
- kohandamine tehnika arenguga.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab nõukogu otsuse 69/414/EMÜ ⁽²⁾ artikliga 1 asutatud alaline toidukomitee (edaspidi komitee).

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

⁽²⁾ EÜT C 291, 19.11.1969, lk 9.

Artikkel 8

Direktiiv 74/409/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. augustist 2003.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 9

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid enne 1. augustit 2003. Liikmesriigid teatavad neist viivitamata komisjonile.

Kõnealuseid meetmeid tuleb kohaldada nii, et see võimaldab:

- lubada alates 1. augustist 2003 turustada lisas määratletud tooteid, kui need vastavad käesolevas direktiivis sätestatud määratlustele ja eeskirjadele,
- keelata alates 1. augustist 2004 käesolevale direktiivile mittevastavate toodete turustamine.

Käesolevale direktiivile mittevastavate, kuid enne 1. augustit 2004 direktiivi 74/409/EMÜ kohaselt märgistatud toodete turustamine on lubatud kuni varude ammendumiseni.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 10

Käesolev direktiiv jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. detsember 2001

Nõukogu nimel

eesistuja

C. PICQUÉ

I LISA

NIMETUSED, TOOTEKIRJELDUSED JA MÄÄRATLUSED

1. Mesi on looduslik magus aine, mida valmistavad *Apis mellifera* mesilased taimede nektarist või elusate taimeosade eritistest või elusatest taimeosadest toituvate putukate eritistest, mida mesilased koguvad, muundavad teatavate endast pärit olevate ainetega ühendamise teel, sadestavad, veetustavad ja ladustavad ning jätavad meekärgedesse küpsema ja valmima.
2. Mee peamised liigid on järgmised:
 - a) päritolu järgi:
 - i) õiemesi,
taimede nektarist saadud mesi;
 - ii) lehemesi,
mesi, mis on saadud peamiselt elusate taimeosade eritistest toituvate putukate (*Hemiptera*) või elusate taimeosade eritistest;
 - b) tootmis- ja/või esitusviisi järgi:
 - iii) kärjemesi,
mesi, mida mesilased ladustavad vastehitatud haudmeta meekärgedes ja õhukestes kärjepõhjades ning mida müüakse kinniste tervete meekärgede või nende osadena;
 - iv) kärjetükkidega mesi,
üht või mitut kärjemeetükki sisaldav mesi;
 - v) nõrgunud mesi,
lahtikaanetatud haudmeta meekärgedest nõrutamise teel saadud mesi;
 - vi) vurrimesi,
lahtikaanetatud haudmeta meekärgedest tsentrifugaaljõu abil eraldatud mesi;
 - vii) pressitud mesi,
haudmeta meekärgede pressimisel kuumutamata või mõõdukat kuumust (kuni 45 °C) kasutades saadud mesi;
 - viii) filtreeritud mesi,
mesi, mis on saadud mee koostisele võõraste orgaaniliste või anorgaaniliste ainete eemaldamise teel, mille tulemusel on eemaldatud märkimisväärne kogus õietolmu.
3. Tööstusmesi
Mesi, mis on a) sobiv tööstuslikuks kasutamiseks või teiste hiljem töödeldavate toiduainete koostisosaks ja b) millel võib olla:
 - võõras lõhn ja maitse,
 - mis on hakanud käärima või on käärinud või
 - mis on ülekuumutatud.

II LISA

MEE KOOSTISE KRITERIUMID

Mesi koosneb põhiliselt erinevatest suhkrutest, peamiselt fruktoosist ja glükoosist ning samuti teistest ainetest nagu orgaanilised happed, ensüümid ja mee kogumisel saadud tahked osakesed. Mee värvus on peaaegu värvusetust kuni tumepruunini. Konsistents võib olla vedel, viskoosne või täielikult või osaliselt kristalliseerunud. Lõhn, maitse ja aroom on erinevad, kuid on tingitud taimsest päritolust.

Meena turustamisel või inimtoiduks ettenähtud tootes kasutamisel ei tohi meele olla lisatud mingeid toidu koostisosasid, sealhulgas lisaained, samuti ei tohi sinna olla lisatud muud peale mee. Mesi peab olema võimalikult vaba selle koostisele võõrastest orgaanilistest või anorgaanilistest ainetest. Välja arvatud I lisa punkt 3, ei tohi meel olla võõrast maitset või lõhna, ei tohi mesi olla hakanud käärima, olla kunstlikult muudetud happesusega või olla kuumutatud selliselt, et mee looduslikud ensüümid on hävinud või kaotanud märkimisväärselt toimet.

Ilma et see piiraks I lisa punkti 2 alapunkti b punkti viii kohaldamist, ei tohi meele iseäralikku õietolmu või koostisosasid eemaldada, välja arvatud juhul, kui see on võõraste anorgaaniliste või orgaaniliste ainete eemaldamisel vältimatu.

Meena turustamisel või inimtoiduks ettenähtud tootes kasutamisel peab mesi koostise osas vastama järgmistele kriteeriumidele.

1. Üldsuhkur

1.1. Fruktoosi ja glükoosi sisaldus (mõlema summa)

— õiemesi	vähemalt 60 g 100 g kohta
— lehemesi, lehemee ja õiemee segud	vähemalt 45 g 100 g kohta

1.2. Sahharaosi sisaldus

— üldiselt	kuni 5 g 100 g kohta
— harilik robiinia (<i>Robinia pseudoacacia</i>), lutsern (<i>Medicago sativa</i>), banksia (<i>Banksia menziesii</i>), magusristik (<i>Hedysarum</i>), nokjas eukalüpt (<i>Eucalyptus camadulensis</i>), <i>Eucryphia lucida</i> , <i>Eucryphia milliganii</i> , tsitrused (<i>Citrus</i> spp.)	kuni 10 g 100 g kohta
— lavendel (<i>Lavandula</i> spp.), harilik kurgirohi (<i>Borago officinalis</i>)	kuni 15 g 100 g kohta

2. Niiskusesisaldus

— üldiselt	kuni 20 %
— kanarbikumesi (<i>Calluna</i>) ja tööstusmesi üldiselt	kuni 23 %
— kanarbikust (<i>Calluna</i>) saadud tööstusmesi	kuni 25 %

3. Veest lahustumatute ainete sisaldus

— üldiselt	kuni 0,1 g 100 g kohta
— pressitud mesi	kuni 0,5 g 100 g kohta

4. Elektrijuhtivus

— allpool loetlemata mesi ja sellise mee segud	kuni 0,8 mS/cm
— lehemesi ja kastanimesi ning nende segud, välja arvatud allpool loetletud	kuni 0,8 mS/cm
— erandid: harilik maasikapuu (<i>Arbutus unedo</i>), eerika (<i>Erica</i>), eukalüpt, pärn (<i>Tilia</i> spp.), kanarbik (<i>Calluna vulgaris</i>), lõunamürt (<i>Lepotosperrum</i>), melaleuka (<i>Melaleuca</i> spp.)	

5. Vabad happed

— üldiselt	kuni 50 happe milliekvivalenti
1 000 g kohta
— tööstusmesi	kuni 80 happe milliekvivalenti
1 000 g kohta

6. Pärast töötlemist ja segamist kindlaksmääratud diastaasrv või hüdroksümetüülfurfuraali sisaldus (HMF)

a)	Diastaasrv (Schade'i skaala)	
	— üldiselt	vähemalt 8
	— madala naturaalse ensüümide sisaldusega meed (nt tsitrusmeed)
ja HMF sisaldusega kuni 15 mg/kg	vähemalt 3
b)	HMF	
	— üldiselt	kuni 40 mg/kg (kohaldatakse
punkti a teise taande sätteid)
	— troopilise kliimaga piirkondadest pärit mesi ja selle segud	kuni 80 mg/kg
-